

Den følgende sag var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov nr. 151 af 30. marts 1946 om en lånefond for kortfristede prioritetslån.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1251).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under eet.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Da den højtærede indenrigs- og boligminister for øjeblikket er optaget af forhandlingerne i det andet høje ting, skal jeg foreløbig forbigå de under nr. 6, 7 og 8 på dagsordenen opførte sager.

Man gik da til:

Første behandling af forslag til lov om ændring af reglerne om borttagelse af rettigheder som følge af straf.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 2349).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Justitsministeren (Helga Pedersen): Jeg skal tillade mig for det høje landsting at forelægge forslag til lov om ændring af reglerne om borttagelse af rettigheder som følge af straf.

Forslaget blev fremsat af mig i folketinget den 8. marts i år, efter at et tilsvarende lovforslag allerede i forrige rigsdagssamling havde været fremsat af min forgænger som justitsminister. Af folketinget blev der nedsat et udvalg, som afgav sin betænkning den 31. maj, og lovforslaget er nu vedtaget af folketinget med de af mig foreslåede og af udvalget tiltrådte ændringer.

Jeg behøver næppe overfor det høje landsting at gå i enkeltheder med hensyn til lovforslagets formål og dets enkelte bestemmelser. Lovforslagets formål er at fjerne en række urimelige hindringer, som den gældende lovgivning sætter for straffede personers tilbagevenden til samfundet efter udstået straf. Disse hindringer består i regler om, at personer, der er straffet på

visse nærmere angivne måder, eller som ikke kan betegnes som „uberygtede“ eller siges at have ført „en retskaffen vandel“ eller lignende, afskæres fra at udøve borgerlige rettigheder såsom næringsret, jagtret, ret til at føre motorkøretøj, ret til at sidde i et aktieselskabs bestyrelse, til at oppebære alders- eller invaliderente o. s. v. En lang række love har på forskellige livsområder opstillet vandelskrav, der overfor de domfældte virker som en art tillægsstraf, en æresstraf, der for en årrække stempler dem og hindrer dem i at finde en plads i samfundet på lige fod med andre. Og det er samtidig regler, der i vidt omfang er uden positiv værdi set fra samfundets synspunkt.

Den seneste reform på dette område blev gennemført ved lov nr. 88 af 15. marts 1939. Det har imidlertid gennem flere år været erkendt fra mange sider, at denne reform ikke var tilstrækkelig. Da den permanente straffelovskommission blev nedsat i februar 1950, fik den som sin første opgave overdraget at overveje en ny lovændring, og det er kommissionens udkast, der på de fleste punkter er lagt til grund for det foreliggende lovforslag. Efter dette forslag skal straffelovens § 78 nu i stk. 1 udtale den almindelige grundsætning, at et strafbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder, herunder ret til virksomhed i henhold til almindeligt næringsbrev eller sønæringsbevis. Denne hovedregel vil i visse henseender blive modificeret. Den vigtigste modifikation skal efter forslaget til ny affattelse af straffelovens § 78, stk. 2, gælde adgangen til at udøve virksomhed, som kræver en officiel autorisation eller godkendelse, f. eks. virksomhed som læge, tandlæge, apoteker, revisor, mægler og fondsbørsvekslerer. Her kan et strafbart forhold stadig være en hindring for den dømte, nemlig såfremt det begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Under samme betingelse kan der ved selve straffedommen ske en frakendelse af retten til en autorisation eller godkendelse.

Tanken med lovforslaget har overalt været at afskaffe den skadelige rettighedsfortabelse, men bevare sådanne regler, som er nødvendige til samfundets beskyttelse mod nærliggende fare for misbrug.

De ændringer, som lovforslaget er undergået under behandlingen i folketinget, har jeg kunnet tiltræde. De berører ikke forslagens principielle linie og betyder efter min opfattelse på flere punkter en forbedring. Jeg skal gøre enkelte bemærkninger om de vigtigste ændringer.